

XIX век е характерно болезненото състояние, наречено меланхолия: унилост поради дълбока липса, която страдащият не може да определи; в клиничния смисъл – психическа болест, свързана с дълбоко отчаяние, отпадналост, синоним на депресия. Мюсе говори за болест на века, като смята, че човекът придобива своето съществуване чрез "вечната меланхолия на мисълта". При Флобер тя присъства като скука, а при Бодлер като spleen. В "Цветя на злото" в цикъла *Сплин и Идеал сплинът* се явява централен поетичен образ – естетическо и емоционално състояние на болезнено отхвърляне на социалната реалност, характерно за човешката участ, на което се противопоставя идеалът и търсенията на красотата. Съвременният субект на меланхолията се появява в текстовете на Бодлер ("Злочестината", "Вгълъбяване", "Бездната", "Сплин")⁵, обвързва се с образа на *естета*, осъзнаващ недостатъчността на света, в който живее, опитващ се да съгради своята въображаема реалност, терзаещ се от провала на непостигането. Меланхолията при Бодлер⁶ е разсейване, предизвикано от упоритото задълбаване в загубата, търсене на нарушения смисъл, бездействие пред настъпващото. Светът на *естета* се гради на базата на изкуственото сътворение на живота в изкуството, на меланхоличното изследване на неговата невъзможност. В изследването на меланхолията любовта симолово се съполага с меланхоличното състояние.

Новият фройдистки субект е съдбовно белязан не толкова от безнадеждността на преживения момент, колкото от първичната, никога неутолима жажда – в основата на теорията на меланхолията на Фройд лежи преживяната загуба. Меланхоликът "никога изгубеното няма да намери" и от тази липса и ненамиране той създава своя modus vivendi. Фройд в "Траур и

⁵ Текстовете конкретизират състоянието на меланхолия: "Сплин": угризения, "досада, пресита", "Вгълъбяване": "скръб мъдра, търпелива...", "Бездната": "Всичко пропаст е – дела, мечти стремежи, думи...". Вж. Бодлер, Ш. Цветя на злото. С., 2007.

⁶ Текстът "На площад Карусел" на Бодлер може да се приеме като манифест на съвременния субект на меланхолията.